

UNIVERSIDADE DE VIGO

Programa docente en créditos ECTS

CAMPUS :	OURENSE
DEPARTAMENTO :	HISTORIA, ARTE E XEOGRAFIA
CENTRO :	FACULTADE DE HISTORIA
TITULACIÓN :	LICENCIADO EN HISTORIA

CURSO :	2012-2013
----------------	------------------

HISTORIA DO PODER E DAS MENTALIDADES NA IDADE MEDIA

Código	102411812	Tipo	Optativa	Curso	5º	Cuadrimestre	1º	Creditos	4,5
--------	-----------	------	----------	-------	----	--------------	----	----------	-----

Créditos Teoría	3	Créditos Prácticas	1,5	Grupos Teoría	1	Grupos Prácticas	1
-----------------	---	--------------------	-----	---------------	---	------------------	---

Nome profesor/a	Créditos asignados (teoría)	Créditos asignados (prácticas)
Mercedes Durany Castrillo	3	1,5

Profesor/a(s) responsable(s)	Aprobación Departamento	Aprobación Centro
	Data Consello: <input type="text"/>	Data Xunta: <input type="text"/>
Asdo.: Mercedes Durany Castrillo	Asdo.:	Asdo.:

**FICHA DE ASIGNATURAS DA TITULACIÓN DE HISTORIA DA
UNIVERSIDADE DE VIGO PARA GUÍA DOCENTE
EXPERIENCIA PILOTO DE CRÉDITOS EUROPEOS.**

DATOS BÁSICOS DA ASIGNATURA

NOME: HISTORIA DO PODER E DAS MENTALIDADES NA IDADE MEDIA

CÓDIGO: 102411812

CURSO ACADÉMICO: 5º

TIPO : Opativa

DURACIÓN: cuadrimestral

Créditos totais: 4,5

Créditos teóricos: 3

Créditos prácticos: 1,5

Correspondencia en horas ECTS: 113

CICLO: 2º

CURSO: 4º / 5º

CUADRIMESTRE: 2º

DATOS BÁSICOS DO PROFESORADO

NOME : Mercedes Durany Castrillo

ÁREA: Historia Medieval

DEPARTAMENTO: Historia, Arte e Xeografía

DESPACHO:

Pav. 2, 1º piso, nº 28

E-MAIL:

mdurany@uvigo.es

TFNO.:

988387111

TITORÍAS:

1º cuad: Luns de 12 a 14 h.

Martes de 10 a 12 h.

Mércores e xoves de 13 a 14 h.

2º cuad: Luns, martes e mércores de 12 a 14 h.

DATOS ESPECÍFICOS DA ASIGNATURA

1. DESCRIPTOR:

Profundizar no estudo da historia do poder e das mentalidades na Idade Media mediante un tema monográfico, que neste curso versará sobre “A Irmandade do reino de Galicia, 1467-1469”.

2. OBXECTIVOS:

2.1 XERAIS

Coñecer as directrices teóricas e metodolóxicas para elaborar un traballo de investigación sobre un tema clave da Historia medieval de Galicia como é o tema dos Irmandiños.

2.2 ESPECÍFICOS

A) Conceptuais

Ensinar ao alumnado a traballar coas fontes primarias medievais (documentación, crónicas, epigrafía, monumentos, etc...) e pór as bases para o tratamento desas fontes e da bibliografía con vistas á elaboración dun traballo de investigación.

B) Competencias e habilidades

Coñecer a bibliografía básica e específica sobre a Irmandade no reino de Galicia

Capacidade para organizar e sistematizar a información obtida nas fontes medievais

Elaboración do guión do traballo.

Interpretación histórica e presentación do traballo.

3. METODOLOXÍA DOCENTE:

Docencia teórica

Despois dunhas clases teóricas introductorias, o desenvolvemento da docencia farase de forma eminentemente práctica mediante a preparación e exposición de traballos por parte dos alumnos. A profesora presentará as fontes primarias que utilizarán os alumnos, así como o método de traballo para o vaciado da información.

Actividades dirixidas

Elaboración dun pequeno traballo de investigación en pequenos grupos e/ou individual no que se avaliará: o guión de traballo, vaciado da información contida nas fontes, exposición e debate das lecturas realizadas, e finalmente, preparación e exposición do traballo por parte do alumnado.

Resérvanse dúas horas para a asistencia a actividades de temática transversal organizadas dende o Departamento de Historia, Arte e Xeografía e a Facultade de Historia de xeito que computan nas actividades dirixidas.

Tutorías

Sesións encamiñadas a comentar e resolver problemas nas distintas fases do traballo.

4. MÓDULOS E TEMARIO DESENVOLVIDO:

TEMARIO: A Irmandade do reino de Galicia, 1467-1469.

- 1.- Historiografía e interpretacións da revolta irmandiña en Galicia
- 2.- Fontes e metodoloxía para o estudo do movemento irmandiño en Galicia
- 3.- Orixe do movemento irmandiño: crise política da Coroa de Castela (1465)
- 4.- Organización e composición social da Irmandade en Galicia (1465-1467)
- 5.- Organización institucional e actuación da Irmandade (1467-1469)

HISTORIA DO PODER E DAS MENTALIDADES NA IDADE MEDIA

- 6.- O papel do rei Enrique IV e a actitude da Igrexa: bispados e mosteiros
- 7.- O éxito dos nobres laicos e a represión da irmandade (1470-71)
- 8.- Galicia en tempos dos Reis Católicos: A guerra civil na coroa de Castela (1475-79)
- 9.- Restablecemento da autoridade real en Galicia: A Santa Irmandade de 1480
- 10.- A viaxe dos RRCC en 1486 e a pacificación de Galicia

5. BIBLIOGRAFÍA:

5.1 XERAL

- ANDRADE, J.M. e PEREZ, F.J.- *Galicia Medieval*. Perillo, Vía Láctea, 1996.
- PEREZ RODRÍGUEZ, F.J.- “Historia medieval de Galicia. Un balance historiográfico (1988-2008)”, *Minius*, 18, Ourense, 2010, 59-146. “Bibliografía”, 83-146.
- PALLARES, Mª C., PORTELA, E., ”De Xelmírez aos Irmandiños, a Galicia feudal (séculos XII-XV), *A Gran Historia de Galicia*. Tomo V, Arrecife Edicións Galegas, A Coruña, 2007.
- BARROS GUIMERANS, C.- *A mentalidade xusticieira dos irmandiños*. Vigo, Ed. Xerais, 1988.
- BECEIRO, I.- *La rebelión irmandiña*. Madrid, Akal, 1977.
- GARCIA ORO, J.- *Galicia en los siglos XIV y XV*. Pontevedra, Fundación Barrié, 1987.
- LOJO PIÑEIRO, F.- *A violencia na Galicia do século XV*. Santiago, Universidade, 1991.
- LOPEZ CARREIRA, A.- *A revolución irmandiña*. Orense, Galiza, 1987.
- RODRÍGUEZ VARELA, Iván, “Bibliografía de la Galicia del s. XV”, *Os Capítulos da Irmandade*, Santiago, Xunta de Galicia, 2006, 538-547.
- SINGUL, Francisco (dir.), *Os Capítulos da Irmandade. Peregrinación y conflicto social en la Galicia del siglo XV*. Santiago, Xunta de Galicia –Xacobeo, 2006.
- GALBÁN MALAGÓN, C. J., *A guerra dos irmandiños (1465-1469)*. Santiago de Compostela. Ed. Lóstrego, 2010.
- PEREZ, J.- *Isabel y Fernando. Los Reyes Católicos*. Madrid, 1988.

5.2 ESPECÍFICA

Fontes documentais e crónicas

- RODRIGUEZ GONZALEZ, Angel.- *Las fortalezas de la Mitra compostelana y los irmandiños. Pleito Tabera-Fonseca*, Pontevedra, Fundación Barrié, 1984, 2 vols.
- APONTE, Vasco de.- *Recuento de las casas antiguas del reino de Galicia*. Santiago, Consellería da Presidencia, 1986.
- FERRO COUSELO, Jesús.- *A vida e a fala dos devanceiros*. 2 tomos. Ed. Galaxia. Vigo, 1967
- PARDO DE GUEVARA Y VALDES, E., “Notas para una relectura del fenómeno Hermandino de 1467”, *Señorío y feudalismo en la Península Ibérica (Ss. XII-XIX)*, Institución Fernando el Católico, Zaragoza, 1993, IV, 91-106. (4 documentos)
- LOPEZ CARREIRA, Anselmo.- *Os Irmandiños. Textos, documentos e bibliografía*. Vigo, Edicións A Nosa Terra, 1991.
- VAQUERO DÍAZ, Beatriz.- *Colección diplomática do mosteiro de San Salvador de Celanova. S. XIII-XV*. Concello de Celanova – Universidade de Vigo, 2004.
- CRÓNICA anónima de Enrique IV de Castilla, 1454-1474 (*Crónica Castellana*). Edición de Mª Pilar SÁNCHEZ PARRA. 2 tomos. Ediciones de la Torre. Madrid, 1991.
- VASQUES, Rui.- *Crónica de Santa María de Iria*. Estudo e edición de José Antonio SOUTO CABO. Cabildo da S.A.M.I. de Santiago de Compostela-Seminario de Estudos Galegos. Santiago de Compostela, 2001.

HISTORIA DO PODER E DAS MENTALIDADES NA IDADE MEDIA

6. CALENDARIO DE ORGANIZACIÓN DOCENTE SEMANAL (créditos ECTS)

ACTIVIDADES PRESENCIAIS (2º cuadrimestre)										CONTIDOS
TIPO DE ACTIVIDADES	TEÓRICAS	DIRIXIDAS				AVALIACIÓN CONTINUA		EXAME FINAL E CORRECCIÓN	REVISIÓN EXAME FINAL	TEMARIO
Segundo cuadrimestre	SESIÓNS TEÓRICAS	SESIÓNS PRÁCTICAS	SEMINARIOS (dirección de traballos)	VISITAS E OUTRAS ACTIVIDADES	TUTORÍA PERSOAL	BLOQUE TEMÁTICO	DATA	DATA	DATA	DESENVOLVEMENTO
8 xan - 11 xan	1		1							
14 xan - 18 xan	1		1		1					1
21 xan - 25 xan	2		1							2
28 xan - 1 feb	2									3
4 feb - 8 feb	2	1								4
11 feb - 15 feb*						2	13 feb			
18 feb - 22 feb	1	1			1					5
25 feb - 1 mar	2		1							6
4 mar - 8 mar	2	1								7
11 mar - 15 mar	2	2 (Act Fac)								8
18 mar - 22 mar				4 (18 marzo?)						
25 mar - 29 mar				SEMANA SANTA						
1 abr - 5 abr*	2	1								9
8 abr - 12 abr	2	1								10
15 abr - 19 abr	2					2	16 abril			
22 abr - 26 abr										
29 abr - 3 mai				EXAMES 2º CUADRIMESTRE				3h	2h	

Antroido: 11-12 febreiro; Semana Santa: 25 -30 marzo. Patrón Universidade: luns, 28 xaneiro; Patrón Historia: venres, 26 abril

HISTORIA DO PODER E DAS MENTALIDADES NA IDADE MEDIA

7.- VALORACIÓN DE CRÉDITOS ECTS.

Materia de 4,5 créditos ECTS = 113 horas de carga de traballo para o alumno/a

Total de horas presenciais: 38

-Teóricas: 22

-Dirixidas: 13

-Avalación continua: 3

Total de horas de traballo autónomo: 75

ACTIVIDADES	HORAS PRESENCIAIS	FACTOR	HORAS DE TRABAJO AUTÓNOMO DO ALUMNO/A	TOTAL
Sesións teóricas	21			
Sesións prácticas	7			
Seminarios (dirección e exposición de traballos)	4			
Visitas e outras actividades				
Probas de avaliación continua				
Titorías	2			
Exame final	3			
Revisión de exames	2			
TOTAL	38 horas		75 horas	113 horas

HISTORIA DO PODER E DAS MENTALIDADES NA IDADE MEDIA

8.- AVALIACIÓN

ASPECTO	CRITERIOS	INSTRUMENTO	PESO
Avaliación continua	Seguemento do traballo realizado polo alumnado tanto na adquisición de coñecementos como das capacidades adquiridas no tratamento das fontes históricas entregadas	Asistencia, participación e control do traballo realizado ao longo do curso académico.	10%
Realización de traballo.	Valorarase: a) Guión do traballo b) Contidos c) Bibliografía e documentación utilizada d) Exposición e defensa do traballo	Entrega do traballo sobre o tema proposto.	70%
Libro de lectura obrigatoria	Recensión do libro monográfico		20%

Avaliación final para o alumnado que por CAUSA XUSTIFICADA non poidan asistir a clases teóricas

PROBAS DE AVALIACIÓN FINAL	CRITERIOS	PESO
a) Parte teórica: Resposta a un cuestionario sobre o temario.		30%
b) Parte práctica: Traballo sobre fontes para o estudo da Irmandade Recensión do libro monográfico		50% 20%